

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно инициативата на Кралство Белгия, Чешката република, Република Естония, Кралство Испания, Република Франция, Република Италия, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Република Словения, Словашката република и Кралство Швеция с оглед приемането на решение на Съвета за укрепване на Евроюст и за изменение на Решение 2002/187/ПВР

(2008/С 310/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 286 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, и по-специално член 41 от него,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО СТАНОВИЩЕ:

I. ВСТЪПИТЕЛНИ НАБЛЮДЕНИЯ

1. На 27 февруари 2008 г. Официален вестник публикува инициативата на 14 държави-членки с оглед приемането на решение на Съвета за укрепване на Евроюст и за изменение на Решение 2002/187/ПВР ⁽¹⁾.
2. От ЕНОЗД не бе поискано становище по тази инициатива. ЕНОЗД следователно излиза със становище по своя собствена инициатива, така както излезе със становища относно

инициативата за решение на Съвета за засилване на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност („Договор от Прюм“) и относно инициативата за решение на Съвета за прилагане на посоченото по-горе решение на Съвета ⁽²⁾. Според ЕНОЗД настоящото становище следва да бъде упоменато в преамбюла на решението на Съвета, така както становището му се упоменава в редица правни инструменти, приети въз основа на предложение от Комисията.

3. Въпреки че държавата-членка или групата държави-членки, които поемат инициативата за законодателна мярка съгласно дял VI от договора за ЕС, нямат правно задължение да поискат становището на ЕНОЗД, приложимите правила също така не изключват подобна консултация. ЕНОЗД изразява съжаление, че държавите-членки не потърсиха становището му по този случай, тъй като значителна част от инициативата има за предмет на разглеждане условията за обработка на лични данни.
4. ЕНОЗД изразява съжаление и от липсата на оценка на въздействието, която да придружава инициативата ⁽³⁾. Тя е необходим елемент, засилващ прозрачността и в по-широк смисъл качеството на законодателния процес. За гражданите

⁽²⁾ Становище от 4 април 2007 г. относно инициативата на 15 държави-членки с оглед приемане на решение на Съвета за засилване на трансграничното сътрудничество, особено в борбата с тероризма и трансграничната престъпност (ОВ С 169, 21.7.2007 г., стр. 2) и Становище от 19 декември 2007 г. относно инициативата на Федерална република Германия за приемане на решение на Съвета за прилагането на Решение 2007/.../ПВР за засилване на транс-граничното сътрудничество, особено в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност (ОВ С 89, 10.4.2008 г., стр. 1).

⁽³⁾ Обяснения за инициативата са представени в обяснителна бележка (непубликувана в Официален вестник, но на разположение в публичния регистър на Съвета). Това обаче не решава проблема с отсъствието на прозрачност (и т.н.), разглеждан в настоящото становище.

⁽¹⁾ ОВ С 54, 27.2.2008 г., стр. 4.

на Европейския съюз не е лесно разбираемо защо този елемент е обичайна част от законодателния процес, когато Комисията прави предложения, но не и когато инициативата поемат държавите-членки.

5. В настоящия случай съпътстващите документи биха могли да обосноват спешното изменение на Решение 2002/187/ПВР. Във връзка с това трябва да се подчертае, че инициативата бе поета с оглед приемането на правен инструмент точно преди влизането в сила на Договора от Лисабон. Този договор ще доведе до промяна в статута на Евроюст, наред с другото вследствие на факта, че съдебната структура на Договора за ЕС ще бъде премахната.
6. Като последно въспително наблюдение ЕНОЗД напомня, че 14-те държави-членки представиха втора и тясно свързана инициатива с оглед приемането на решение на Съвета относно Европейската съдебна мрежа ⁽⁴⁾. ЕНОЗД няма да излиза със становище по последната инициатива, тъй като тя не е толкова важна от гледна точка на защитата на личните данни. Съгласно предложеното в член 8 от тази инициатива информацията, разпространявана в рамките на Европейската съдебна мрежа, обикновено не се съсредоточава върху лични данни.

II. ОБЩИ ВЪПРОСИ

Инициативата и нейният контекст

7. Според изложените в нея съображения, инициативата има за цел по-нататъшно засилване на оперативната ефективност на Евроюст. Тази цел се вписва в контекст, в който по-нататъшното развитие на Евроюст се разглежда като логична стъпка напред за тази организация. Още в Хагската програма от ноември 2004 г. ⁽⁵⁾ Европейският съвет прикани Комисията да обсъди по-нататъшното развитие на Евроюст. През октомври 2007 г. Комисията представи съобщение до Съвета и Европейския парламент относно ролята на Евроюст и на Европейската съдебна мрежа в борбата срещу организираната престъпност и тероризма в Европейския съюз ⁽⁶⁾. В това съобщение се прави заключението, че изменението на решението за Евроюст ще позволи на Евроюст да разгърне потенциала си за сътрудничество и да се утвърди още по-категорично като основен участник в борбата срещу организираната престъпност и тероризма в Европа.
8. ЕНОЗД припомня и че член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Договор от Лисабон) ще разшири правното основание за Евроюст в сравнение със сегашното основание в член 31, параграф 2 от Договора за ЕС. В член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз, наред с другото, се упоменава започване на разследвания. Член 86 от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда, че Съветът може да учреди Европейска прокуратура на основата на Евроюст.

9. В съобщението се отбелязва, че оперативният резултат на Евроюст е положителен. Броят на случаите, разглеждани от Евроюст, нараства значително. Същевременно в съобщението се посочва и че това развитие изисква ясно определяне и засилване на правомощията на националните членове на Евроюст и на колегиалния орган. В съобщението се обосновават недостатъците на сегашната рамка, която не гарантира достатъчно правомощия на националните членове и на колегиалния орган.
10. ЕНОЗД разбира необходимостта от подобряване на правната рамка на Евроюст, с оглед на по-ефективното му функциониране. Това е организация в процес на развитие. Нейната роля в разследванията и наказателното преследване нараства и следва да расте, за да може Евроюст да се утвърди като важен участник в тази област.

Позиция на Евроюст по отношение на информацията

11. В съобщението се подчертава, че достъпът до информация е основополагащ. В този контекст е логично значителен брой от предложените изменения в инициативата да се отнасят до позицията на Евроюст по отношение на информацията ⁽⁷⁾. Настоящото становище на Евроюст разглежда по-специално този въпрос, тъй като той включва събирането, съхраняването и обмена на лични данни. Във връзка с това е важно да се отбележи и фокусирането във втората част на съобщението върху взаимоотношенията между Евроюст и други участници в съдебното сътрудничество по наказателно-правни въпроси. Подобряването на тези взаимоотношения също е от първостепенна важност в инициативата и съставлява важна част от настоящото становище.
12. ЕНОЗД отбелязва, че инициативата съдържа разпоредби от особен интерес във връзка със събирането, съхраняването и обмена на лични данни:
  - Член 9, параграф 4 дава на националния член на Евроюст пълен достъп до редица регистри.
  - Член 9а определя пълните правомощия на националния член, включително позицията му по отношение на информацията.
  - Съгласно член 12, параграф 5 системата на Евроюст за национална координация е свързана със системата на Евроюст за управление на случаите.
  - Новият член 13а разглежда информацията, предоставяна от Евроюст на националните органи.
  - Изчерпателните списъци в член 15, свързани с обработката на данни, се заменят с отворени списъци. В член 15, параграф 1, буква л) са добавени нови видове информация, както и концепцията за система за управление на случаите.

⁽⁴⁾ ОВ С 54, 27.2.2008 г., стр. 14.

⁽⁵⁾ ОВ С 53, 3.3.2005 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ Съобщение от 23 октомври 2007 г., СОМ(2007) 644 окончателен. По-надолу: съобщението.

⁽⁷⁾ Понятието „позиция по отношение на информацията“ се отнася до възможността на Евроюст и неговите членове да събират информация.

- Съгласно член 26, параграф 1а колегиалният орган на Евроюст може да отваря и да участва в аналитични работни файлове на Европол. Член 26, параграф 2 допълнително улеснява връзките с Европейската съдебна мрежа, Фронтекс и други участници.
- Член 27а разглежда искания на трети държави за съдебно сътрудничество.
13. Тези разпоредби разширяват възможностите за събиране, съхраняване и обмен на лични данни и следователно създават допълнителни рискове за защитата на лични данни. Разбира се, рисковете не винаги могат да се избегнат, тъй като приложимите правила трябва да позволяват на Евроюст да изпълнява ефективно оперативните си дейности. Все пак, когато се създават нови разпоредби, които разширяват възможностите за обработка на данни, европейският законодател следва да постига добро равновесие между различните публични интереси, като взема предвид принципа на пропорционалност.
14. Във всеки случай това изисква тези правила да бъдат установени въз основа на анализ на недостатъците на съществуващите правила и очакваната ефективност на новите разпоредби. И поради тази причина е жалко, че инициативата не е придружена от документи, предвиждащи такъв анализ, въпреки факта, че съобщението дава много полезна информация. Така например не са предоставени аргументи за необходимостта от заменяне на изчерпателните списъци в член 15 с отворени списъци.

Контекстът на националното наказателно право

15. Необходимостта от доказателства е още по-голяма в светлината на сложната реалност, в която трябва да функционира Евроюст. На сегашния етап от европейската интеграция наказателните разследвания и преследвания попадат в обхвата на националното законодателство. Националните закони в тази област се основават на дълговеменни правни традиции и са доста разнородни. Задачата на Евроюст е да съдейства за оптималната координация на действията по разследване и преследване на територията на повече от една държава-членка при пълно зачитане на основните права и свободи ⁽⁸⁾.
16. В допълнение Решение 2002/187/ПВР оставя много на преценката на националните правителства как да изпълняват свързаните с Евроюст задачи, например позицията, която дават на националните членове.
17. Последствията от това са различни. На първо място, налице са сериозни основания за ограничаване преценката на държавите-членки, за да се гарантира ефективното функциониране на Евроюст. Предложеният член 2, параграф 2 повишава минималното ниво на ресурси, които държавите-

членки следва да предоставят на националните членове. Освен това новият член 9а има за цел укрепване позицията на националните членове. Държавите-членки трябва да им предоставят определени правомощия.

18. На второ място, трябва да се отчита, че Евроюст обменя информация в рамките на доста разнородни правни системи с различни законодателни (и конституционни) изисквания относно използването и достъпа до тази информация. Тези изисквания не следва да се използват за ограничаване правомощията на Евроюст да събира, съхранява и обменя информация, нито за постоянното им ограничаване, но в такава сложна обстановка следва предварително да се преценят и обмислят всички възможни последици.

Договорът от Лисабон и спешната необходимост от промени: нужни ли са промени сега?

19. Договорът от Лисабон има три важни последици, свързани с тази инициатива:
- а) Член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз разширява функциите на Евроюст, а член 86 предвижда още по-основна промяна в дейността, а именно развитието в Европейска прокуратура (вж. също точка 8 от настоящото становище).
- б) Законодателната рамка за Евроюст трябва да бъде приета от Европейския парламент и Съвета в рамките на обикновената законодателна процедура чрез гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета. Процедурата при нарушение, предвидена в член 228 от ДЕО (в Договора от Лисабон: член 260 от Договора за функционирането на Европейския съюз), ще се отнася до прилагането в държавите-членки.
- в) В резултат от премахването на стълбовидната структура Евроюст ще стане орган на Европейския съюз, към който ще се прилагат всички разпоредби за общо приложение по Дял II от Договора за функционирането на Европейския съюз, например разпоредбите за прозрачност и за защита на данните.
20. Възниква въпросът дали не би било по-добре да се изчака влизането в сила на Договора от Лисабон, преди да се приеме представеното в инициативата изменение в законодателната рамка за Евроюст.
21. Според ЕНОЗД има няколко убедителни аргумента в подкрепа на подхода за изчакване влизането в сила на Договора от Лисабон. Тези аргументи са следните:
- а) Такъв подход дава възможност за пълно включване на задачите, упоменати в член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз ⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Вж. второто съображение от Решение 2002/187/ПВР на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност.

⁽⁹⁾ В този контекст член 86 от Договора за функционирането на Европейския съюз не е от такава важност, тъй като няма да се прилага задължително в действие след влизането в сила на Договора от Лисабон.

- б) Той отчита ролята на Европейския парламент като съзаконотател и заинтересована страна в оценяването на дейността на Евроюст ⁽¹⁰⁾.
- в) Подходът дава на Комисията и на Съда контрол върху прилагането в държавите-членки и предотвратява използването на новите разпоредби за облагодетелстване от освобождаването от Дял VII от Протокол № 36 към Договора от Лисабон, които предвиждат, че ограничените правомощия на Съда няма да се променят по отношение на актове, приети преди влизането в сила на Договора за реформа от Лисабон, докато тези актове не бъдат изменени или не са изминали 5 години.
- г) Подходът позволява обмисляне на последиците от премахването на стълбовидната структура, което в областта на защитата на данни би могло да доведе до прилагането на Регламент (ЕО) № 45/2001 ⁽¹¹⁾ към Евроюст.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБРАБОТКАТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Обща рамка

22. Член 14 от Решение 2002/187/ПВР постановява, че Евроюст може, в рамките на своята компетентност и за изпълнение на задачите си, да обработва лични данни. Освен това този член се позовава на Конвенция № 108 на Съвета на Европа ⁽¹²⁾, съдържа някои общи принципи на защитата на данни и предвижда Евроюст да създаде индекс на данните, свързани с разследвания, както и да може да създава временни работни досиета, които също съдържат лични данни.
23. Инициативата не предлага да замени позоваването на Конвенция № 108 с позоваване на рамковото решение на Съвета за защитата на лични данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси ⁽¹³⁾, нито се позовава по какъвто и да е друг начин на това рамково решение на Съвета ⁽¹⁴⁾. От съображения за съгласуваност ЕНОЗД препоръчва да се добави такова позоваване на член 14 от Решение 2002/187/ПВР.

⁽¹⁰⁾ Вж. последното изречение от член 85, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на физическите лица по отношение на обработката на лични данни от институциите и органите на Общността и относно свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽¹²⁾ Конвенция на Съвета на Европа за защита на физическите лица при автоматична обработка на лични данни, 28 януари 1981 г.

⁽¹³⁾ Последният публичен вариант на предложението за рамково решение на Съвета е от 11 декември 2007 г. и е на разположение в публичния регистър на Съвета.

⁽¹⁴⁾ За съжаление, предложението за решение на Съвета за установяване на Европейска полицейска служба (Европол) (вж. точка 31 от настоящото становище) също не съдържа подобно позоваване.

Това позоваване е още по-важно, тъй като Евроюст обменя лични данни с националните органи, които ще бъдат обхванати от рамковото решение на Съвета относно защитата на лични данни след влизането му в сила в държавите-членки.

Системата за управление на случаите

24. В инициативата се предлага изразът „индекс“ да се замени със „система за управление на случаите, съдържаща индекс“. ЕНОЗД подкрепя тази промяна, тъй като тя отразява по-добре практиката в рамките на Евроюст. Тя уточнява, че разпоредбите, както и ограниченията, върху обработката на лични данни, важат за „системата за управление на случаите“ като такава, а не само за индекса.
25. В инициативата се предлага заменянето на ограничените списъци на лични данни, които могат да бъдат обработвани съгласно член 15, параграфи 1 и 2, с подобни списъци с отворен характер. Формулировката „само“ се заличава, а в член 15, параграф 1 се добавя формулировката „като:“. Като се изключи леката непоследователност в инициативата (зашо да се добавя само „като:“ в член 15, параграф 1?), ЕНОЗД счита, че тази промяна не следва да бъде приета в законодателството на Съюза. Промяната изменя естеството на списъка и има отрицателен ефект за защитата на данни и за правната сигурност без обоснована причина ⁽¹⁵⁾.
26. ЕНОЗД не вижда необходимостта от тази промяна, особено след като списъците на данни са вече доста обширни. Ако липсва определена категория данни, би било по-добре тази категория да се включи в самото решение. Настоящата инициатива е добра възможност това да се направи, както се вижда от предложеното добавяне на категория (буква л) към член 15, параграф 1.

Добавяне на категория данни

27. Това допълнение касае телефонни номера, регистрационни данни на превозно средство, данни от телефонен обмен и електронна поща, ДНК записи и фотографии, които са свързани по някакъв начин с лица, обект на наказателно разследване или преследване за определени видове престъпления. ЕНОЗД съзнава необходимостта от обработка на такива данни, но повдига някои конкретни въпроси, които се нуждаят от пояснение:
- а) Понятието за ДНК записи е неясно. Много важно е понятието ДНК записи да бъде ясно дефинирано и да се прави разлика между ДНК профили и ДНК данни, които могат да дадат информация относно генетични характеристики

⁽¹⁵⁾ ЕНОЗД знае, че този въпрос е предмет на обсъждане и в рамките на работната група на Съвета, като в резултат е възможно списъкът да се запази затворен. Такъв резултат, разбира се, би бил приветстван.

- и/или здравословното състояние на лицето. По мнение на ЕНОЗД обработката от страна на Евроюст би могла да се ограничи до ДНК профили⁽¹⁶⁾.
- б) Що се отнася до данните от телефонен обмен и електронна поща, не е съвсем ясно кои данни се включват и кои не. Особено по отношение на обмена на електронна поща разликата между данни от обмен и данни за съдържание не е ясна. Този проблем се отчита в контекста на Директива 2006/24/ЕО за запазване на данни⁽¹⁷⁾ и при обсъждането във връзка с прилагането на тази директива. Член 5, параграф 2 от Директивата постановява: „За целите на настоящата директива не може да бъде запазвана никаква информация, разкриваща съдържанието на съобщението“. ЕНОЗД препоръчва подобно уточнение да се добави към член 15 от решението на Съвета.
- в) Фотографиите могат да разкриват информация от чувствително естество както за заподозрения/ заподозряната, така и за други лица като например свидетелите или жертви, визирани в член 15, параграф 2. По мнение на ЕНОЗД следва да се гарантира, че обработката на фотографии е обект на подобни процедурни гаранции като включените в член 15, параграф 4. В този смисъл член 15 следва да бъде изменен.
- б) SitCen не е независима организация, а образуване в рамките на Съвета без юридическа правосубектност. Следва да се обмисли по-задълбочено как да бъдат установени подходящи отношения с SitCen, включително необходимите гаранции за защита на данните.
- в) Що се отнася до Интерпол, ЕНОЗД осъзнава, че в конкретни случаи обменът на информация с Евроюст ще бъде необходим. Текстът на инициативата може да бъде подкрепен, но шеше да бъде още по-добре, ако отнасящо се до обработката на лични данни споразумение между двата органа подлежи на одобрение от съвместния надзорен орган.
- г) И най-накрая, ЕНОЗД се противопоставя на обмена на лични данни между Евроюст и Световната митническа организация, тъй като не съществува ясна необходимост от такъв обмен. ЕНОЗД предлага член 26, параграф 10 от инициативата да бъде заличен или поне в текста да се предвидят гаранции, че споразумението няма да се отнася до обмена на лични данни.

Сътрудничество с Европол

IV. ОТНОШЕНИЯ С ВЪНШНИ ПАРТНЬОРИ

28. Съгласно седмото съображение от инициативата е необходимо и укрепване на капацитета на Евроюст за работа с външни партньори като Европол, ОЛАФ и Фронтекс, както и с властите на трети държави.
29. Освен това член 26 съдържа някои нови разпоредби относно отношенията и тясното сътрудничество с други партньори като Европейската съдебна мрежа, съвместния ситуационен център (SitCen), Интерпол и Световната митническа организация. От текста на инициативата следва, че във всички случаи това сътрудничество може да включва обмен на лични данни. Това води до следните забележки:
- а) По отношение на Европейската съдебна мрежа настоящата инициатива, както и инициативата за решение на Съвета относно Европейската съдебна мрежа, включва ясно определени правила за сътрудничество, което горещо се приветства.
30. Що се отнася до сътрудничеството с Европол, инициативата съдържа няколко нови елемента, които се отнасят главно до позицията на Евроюст по отношение на аналитичните работни файлове на Европол⁽¹⁸⁾. Според предложеното, член 9а, параграф 1, буква в) дава на националните членове на Евроюст правомощия да изпълняват задачи във връзка с аналитични работни файлове на Европол. Предложеният член 26, буква а), точка 1а) е от особена важност, тъй като постановява, че държавите-членки гарантират, че колегиалният орган има практическа възможност да отваря аналитичен работен файл на Европол и че може да участва в неговото функциониране. Това предложение е от съвсем ново естество, тъй като слага край на положение, при което правните рамки на Европол и Евроюст изискват двата органа да са напълно отделени. Те например си сътрудничат въз основа на съвместно споразумение, но нямат пряк достъп до системите си.
31. Предложението за решение на Съвета за създаване на Европейска полицейска служба (Европол) не съдържа разпоредба, подобна на член 26, буква а), точка 1а), която позволява достъп и участие на Евроюст в аналитичните работни файлове на Европол⁽¹⁹⁾. Обратно, член 14 от това предложение съдържа строги ограничения върху участието и

⁽¹⁶⁾ Вж. в този смисъл предишни становища на ЕНОЗД, като например Становището относно инициативата на 15 държави-членки с оглед приемане на решение на Съвета за засилване на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата с тероризма и трансграничната престъпност (Прюм), точки 47-48.

⁽¹⁷⁾ Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за запазване на данни, създадени или обработени във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи и за изменение на Директива 2002/58/ЕО (ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 54).

⁽¹⁸⁾ Аналитичните работни файлове са описани в членове 14 и 16 от предложението, упоменато в точка 31 от настоящото становище. Член 26 от инициативата използва понятието „аналитични работни файлове“.

⁽¹⁹⁾ ЕНОЗД излезе със становище по предложението на 16 февруари 2007 г. (ОВ С 255, 27.10.2007 г., стр. 13). Последният вариант на предложението от 10 април 2008 г. е на разположение в публичния регистър на Съвета.

анализа на тези работни файлове. Член 14, параграф 2 предвижда единствено анализатори да бъдат упълномощени да вписват данни в съответния файл и да внасят изменения в тези данни, а всички участници от аналитичната група да могат да теглят данни от файла.

32. Това води до две противоречащи си правни задължения. От една страна, Европол следва да ограничи участието и анализа на тези работни файлове до анализаторите/участниците в аналитичната група. От друга страна, съгласно правото на Съюза държавите-членки са задължени да дават разрешение на Евроюст за отварянето на файлове и участието му в тях. Не е ясно кое от тези задължения би взело превес. От съображения за правна сигурност е необходимо преди окончателното приемане Съветът да измени един от двата правни инструмента. Между двата инструмента следва да има съвместимост.

33. Във връзка с това възниква един основен въпрос, на който трябва да се даде отговор. Необходимо ли е активното участие на колегиалния орган на Евроюст в дейността на Европол или би било достатъчно Евроюст да отправи молба до Европол за отваряне на аналитичен работен файл и/или получава информация от Европол при поискване, каквото е положението понастоящем съгласно споразумението между двата органа?

34. ЕНОЗД е на мнение, че при сегашните обстоятелства и при липсата на ясна и открита мотивация следва да се обмисли дали не би било достатъчно и занапред да се прилагат сегашните условия, като се има предвид че:

- а) това няма да повлияе върху позицията по отношение на информацията на националните членове на Евроюст и на колегиалния орган;
- б) структурните връзки между двата органа са достатъчно силни, за да се гарантира сътрудничество и да се избегне дублирането на една и съща дейност ⁽²⁰⁾.

Подобно решение би било в интерес и на защитата на данни. Отговорностите на Европол и Евроюст по отношение на обработката на лични данни (кой ще ги обработва? кой ще контролира?) остават ясно разграничени, което е полезно и предвид различните системи за надзор върху обработката на данни и различните съвместни надзорни органи, като съвместният надзорен орган на Евроюст е съставен от съдии ⁽²¹⁾.

Сътрудничество с органи на трети държави.

35. Това води и до въпроса за сътрудничеството с органи на трети държави. Вече съществуващите договорености по член 27 от Решение 2002/187/ПВР на Съвета ще бъдат допълнени от член относно магистратите за връзка, кома-

⁽²⁰⁾ Във връзка с това вж. документа за обсъждане на координатора за борба с тероризма от ноември 2007 г. (док. на Съвета 15448/07).

⁽²¹⁾ Член 23 от Решение 2002/187/ПВР на Съвета.

ндиrowани в трети държави (член 26а), както и от член относно исканията от трети държави за съдебно сътрудничество (член 27а).

36. ЕНОЗД изразява одобрение за тези нови разпоредби, но настоява за особено внимание по отношение на нивото на защита на данните в трети държави, разгледано в член 27, параграф 4 от Решение 2002/187/ПВР. ЕНОЗД препоръчва сегашното изменение на Решението на Съвета, което разширява допълнително обхвата на обмен с трети държави, да се използва за установяване в решението на Съвета на процедура за оценка на адекватността. Тази оценка следва да се извърши от колегиалния орган на Евроюст с одобрението на съвместния надзорен орган.

V. НАДЗОР

37. Решение 2002/187/ПВР съдържа подробни разпоредби, с цел да се гарантира спазването на приложимите към Евроюст изисквания за защита на данните. Член 17 дава предписания относно служителя по защита на данните в Евроюст, а член 23 установява съвместен надзорен орган, който наблюдава дейността на Евроюст колективно.

38. В инициативата не се предлагат коренни промени в тези разпоредби, които очевидно функционират добре. Предлага се само едно малко допълнение във връзка с член 23, параграф 10, което постановява, че секретариатът на надзорния орган може да разчита на експертното съдействие на секретариата, създаден с Решение 2000/641/ПВР на Съвета ⁽²²⁾.

39. ЕНОЗД приветства това допълнение, което би укрепило последователния надзор върху защитата на данни в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (сегашния трети стълб). Използването на опита на други органи на ЕС и широкомащабни информационни системи би довело единствено до по-нататъшното подобряване на качеството на защитата.

Данни на персонала

40. Друг, свързан с последователността, въпрос, който заслужава внимание, е следният: Член 38 от предложението за Решение на Съвета за установяване на Европейска полицейска служба (Европол) ⁽²³⁾ разглежда въпроса за персонала на Европол. Член 38, параграф 1 включва директора, заместник-директора и персонала на Европол в обхвата на Правилника за служителите на Общността (и подобни правила). Същевременно член 38, параграф 5а предвижда Европол да прилага разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001 при обработката на лични данни, свързани с персонала на Европол. Това включва наблюдение на прилагането на този регламент от ЕНОЗД.

⁽²²⁾ Решение на Съвета от 17 октомври 2000 година за създаване на секретариат на съвместните надзорни органи за защита на личните данни, учредени с Конвенцията за създаване на Европейска полицейска служба (Конвенция за Европол), Конвенцията за използване на информационните технологии за нуждите на митниците и Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген за постепенно премахване на контрола по общите граници (Шенгенска конвенция) (ОВ L 271, 24.10.2000 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Най-нов текст, вж. бележка под линия 17.

41. ЕНОЗД препоръчва Съветът да приложи същия подход във връзка с Евроюст и да добави подобна разпоредба относно обработката на лични данни на персонала на Евроюст. Друга причина за този подход е, че изобщо не е ясно дали съвместният надзорен орган има правомощия да извършва наблюдение върху обработката на лични данни на персонала на Европол. Наистина, член 23, параграф 1 от Решение 2002/187/ПВР изрично упоменава наблюдението на дейността на Евроюст, посочена в членове 14-22 от решението, което не включва непременно данни на администрацията на Евроюст, като например данни на персонала.

42. Подобен подход е още по-полезен, тъй като влизането в сила на Договора от Лисабон, който ще доведе до премахването на стълбовидната структура, би могло да привлече Евроюст в приложното поле на Регламент (ЕО) № 45/2001 и във всеки случай ще го включи в обхвата на член 16, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като ще задължи законодателят на Съюза да установи правила относно обработката на лични данни от всички органи на ЕС.

Консултации със съвместния надзорен орган

43. И най-накрая, инициативата признава консултативната роля на съвместния надзорен орган. Редица решения могат да бъдат взети само след консултация със съвместния надзорен орган. Това признаване на ролята му трябва да бъде приветствано. В някои случаи тази роля би могла дори да бъде укрепена чрез задължаване на колегиалния орган на Евроюст не само да се консултира със съвместния надзорен орган, но и да следва неговите предписания (вж. точки 29 и 36 по-горе).

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Относно процедурата

44. ЕНОЗД изразява съжаление, че държавите-членки не потърсиха становището му по този случай, тъй като значителна част от инициативата има за предмет условията за обработка на лични данни от Евроюст.

Относно липсата на оценка на въздействието

45. Инициативата следваше да е съпътствана не само от обяснителна бележка, но и от оценка на въздействието, които са необходими елементи за повишаване на прозрачността и в по-общ смисъл качеството на законодателния процес. Тези документи биха могли да обосноват спешното изменение на Решение 2002/187/ПВР.

Необходимостта от подобряване правната рамка на Евроюст

46. ЕНОЗД разбира необходимостта от подобряване на правната рамка на Евроюст, с оглед на по-ефективното му функциони-

ране. Това е организация в процес на развитие. ЕНОЗД отбелязва, че:

- а) Измененията разширяват възможностите за обработката на лични данни и следователно носят допълнителни рискове за защитата на лични данни.
- б) Евроюст обменя информация в рамките на доста разнообразни правни системи с различни законодателни (и конституционни) изисквания относно използването и достъпа до тази информация.

Поради тези причини трябва да бъдат установени нови правила въз основа на анализ на недостатъците на съществуващите правила и очакваната ефективност на новите разпоредби.

Договорът от Лисабон

47. В становището се посочват четири аргумента в подкрепа на това да се изчака влизането в сила на Договора от Лисабон:

- а) Такъв подход дава възможност за пълно включване на задачите, упоменати в член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- б) Той отчита ролята на Европейския парламент като законодател и заинтересована страна в оценяването на дейността на Евроюст.
- в) Подходът позволява на Комисията и на Съда да контролират прилагането в държавите-членки и възпрепятства използването на новите разпоредби за облагодетелстване от освобождаването от Дял VII от Протокол № 36 на Договора от Лисабон.
- г) Подходът позволява да се вземат предвид последиците от премахването на стълбовидната структура, което би могло да доведе до прилагането на Регламент (ЕО) № 45/2001 по отношение на Евроюст.

Относно разпоредбите за обработката на лични данни

48. Следва да се направи позоваване на рамковото решение на Съвета относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Списъците с лични данни, които могат да бъдат обработвани съгласно член 15, параграфи 1 и 2, следва да останат затворени списъци. Необходими са пояснения във връзка с новите, свързани с данни елементи, които са добавени в член 15, параграф 1, буква л).

Относно отношенията с външни партньори

49. ЕНОЗД се противопоставя на обмена на лични данни между Евроюст и Световната митническа организация.

50. По отношение на връзките с Европол следва да се обсъди прилагането и занаяд на сегашните договорености, като се има предвид, че:
- това няма да окаже влияние върху позицията по отношение на информацията на националните членове на Евроюст и на колегиалния орган;
  - структурните връзки между двата органа са достатъчно силни, за да се гарантира сътрудничество и да се избегне дублирането на една и съща дейност.
51. По отношение на сътрудничеството с властите на трети държави се препоръчва използването на сегашното изменение на Решението на Съвета, което разширява допълнително обхвата на обмен с трети държави, за установяване в решението на Съвета на процедура за оценка на адекватността.

Относно надзора

52. ЕНОЗД приветства предложеното в член 23, параграф 10 допълнение, което постановява, че секретариатът на

надзорния орган може да разчита на експертното съдействие на секретариата, създаден с Решение 2000/641/ПВР.

53. ЕНОЗД препоръчва да се включи разпоредба, подобна на член 38, параграф 5а от предложението за решение на Съвета за създаване на Европейска полицейска служба (Европол), за да се постанови, че разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001 ще се прилагат по отношение на обработката на лични данни, свързани с персонала на Евроюст.
54. Приветстват се разпоредбите относно консултативната роля на съвместния надзорен орган, които биха могли в някои случаи дори да бъдат укрепени.

Съставено в Брюксел на 25 април 2008 г.

Peter HUSTINX

Европейския надзорен орган по защита на данните